

Een onderzoek naar de mogelijkheden tot het ontwikkelen van een kwaliteitsmonitor parkeren voor het gemeentelijk parkeerbeleid

**Marie-José
Olde Kalter**

Graduation Date:
19 juni 1997

Graduation committee:
Prof.dr.ir. M.F.A.M. van
Maarseveen
Ir. A. Coffa
Drs. P. Van Beek (Goudappel
Coffeng)

Organisation:
Goudappel Coffeng, Deventer

Het parkeerbeleid neemt een belangrijke positie in binnen het verkeers- en vervoerbeleid. Gemeenten zien dit beleid steeds meer als een middel om de groei van de automobilititeit te beperken en beschikken hiervoor over een uitgebreid maatregelenpakket. In de praktijk is echter gebleken dat gemeenten pas ingrijpen in de parkeersituatie wanneer knelpunten zich structureel voordoen. In dit onderzoek is gekeken in hoeverre het aantrekkelijk is een kwaliteitsmonitor parkeren te ontwikkelen, waarmee op een systematische manier de ontwikkelingen in de parkeersituatie in kaart zijn te brengen, zodat tijdig kan worden ingegrepen.

De vraagstukken

Dit onderzoek heeft zich gericht op de volgende vraagstukken:

- Waar is het gemeentelijk parkeerbeleid op gericht en welke aspecten spelen op beleidsniveau een belangrijke rol?
- Op welke wijze worden momenteel ontwikkelingen in de parkeersituatie gemeten en welke relatie bestaat tussen het parkeerbeleid en de uitgevoerde parkeeronderzoeken?
- Welke systematiek is af te leiden uit de diverse onderzoeksmethoden en welke elementen zijn bruikbaar als optimale monitorings-instrumenten?
- Kunnen zinvolle samenhangende selecties (modules) worden gemaakt, die uiteindelijk worden gebruikt voor het gemeentelijk advieswerk?

Samenvatting

De rol van het parkeerbeleid is de afgelopen jaren veranderd van een voorwaardenscheppende in een meer sturende. Samen met andere mobiliteitsgeleidende maatregelen moet het sturend parkeerbeleid bijdragen aan de geleiding en beperking van de groei van het autoverkeer. Gemeenten streven in het algemeen naar het aanbieden van voldoende parkeercapaciteit voor de beoogde gebruikersgroepen (voldoende parkeerplaatsen voor centrumbezoekers in het bijzonder) en het voorkomen van overlast door langparkeerders in het onderzoeksgebied. Bij de evaluatie van parkeermaatregelen wordt vooral gekeken naar de primaire (parkeerplaatskeuze) en secundaire (vervoerwijze- en bestemmingskeuze, omzetontwikkelingen) effecten. Een kwaliteitsmonitor parkeren moet beoordelen in hoeverre deze effecten hebben bijgedragen aan het bereiken van de beleidsdoeleinden en of aanpassingen vereist zijn. Voor het in kaart brengen van veranderingen in de parkeersituatie zijn twee onderzoeksvormen in ogenschouw genomen: evaluatie-onderzoek en periodieke monitoring. Periodieke monitoring betekent dat op regelmatige tijden de parkeersituatie in beeld wordt gebracht. Bij een evaluatie-onderzoek worden de effecten van beleidsmaatregelen voor en na invoering van het beleid onderzocht.

In onderstaande tabel is een overzicht gegeven van een aantal aspecten waaraan de parkeersituatie kan worden afgemeten en welke onderzoeksmethoden hiervoor beschikbaar zijn.

Beleidsaspecten	Onderzoeksmethode
<u>Bereikbaarheid:</u> - parkeercapacitet en -druk - kort- en langparkeren - parkeergebruik door doelgroepen - beleving kwaliteit	- parkeerdrukmeting - parkeerdrukmeting - parkeerduurmeting en behoefteberekening - enquête
<u>Leefbaarheid:</u> - beleving leef- en verblijfsklimaat - uitwijkgedrag naar woongebieden	- enquête - parkeerdrukmeting
<u>Economisch functioneren:</u> - kooporiëntatie- en stromen - bezoekersaantallen - bezoek- en bestedingsgedrag	- enquête - passantentelling - enquête
<u>Financiële balans:</u> - parkeerinkomsten- en uitgaven	- kosten- en batenanalyse

In het algemeen zoeken gemeenten met behulp van bovenstaande onderzoeksmethoden naar een antwoord op de volgende vragen:

- Welke invloed hebben de beleidsmaatregelen en -inspanningen gehad ?
- Zijn de doelstellingen van het beleid gehaald?
- Op welke punten verdient het beleid bijstelling?

Wanneer sprake is van periodieke monitoring worden op een systematische wijze verklaringen gezocht voor de in de voorgaande periode voorgedane ontwikkelingen. Deze verklaringen worden afgeleid uit de waargenomen trends en verschaffen een algemeen beeld van de parkeersituatie. De prioriteit ligt niet bij het in beeld brengen van de effecten van specifieke beleidsmaatregelen, zoals bij evaluatie-onderzoek, maar om het monitoren van de volgende ontwikkelingen:

- ontwikkelingen in het verloop van de parkeerdruk
- ontwikkelingen in het gebruik van parkeervoorzieningen;
- ontwikkelingen in het aanbod van parkeervoorzieningen.

Vernieuwingen

De meerwaarde van een periodieke monitoring is gelegen in het feit dat op regelmatige tijden de ontwikkelingen in de parkeersituatie in kaart worden gebracht. Hierdoor ontstaat een algemeen beeld van het gebruik van parkeervoorzieningen. Doordat het gebruik over een langere periode in beeld is gebracht, zijn op een systematische manier verklaringen te vinden voor de waargenomen ontwikkelingen. In dit opzicht leidt een periodieke monitoring wellicht tot de ontwikkeling van een gemeentelijke parkeerstrategie, waarmee op een efficiënte wijze gewenste effecten worden bereikt.